

**Partistyrerelsens
förslag till
Vänsterpartiets
Valplattform 2022**

1 **Vi bygger landet**

2

3 Det är tillsammans vi bygger framtiden. Alla vi vanliga och ovanliga människor som lever
4 våra liv här i landet. Sverige är ett rikt och välorganiserat land där alla borde kunna ha möj-
5 lighet att utveckla sina drömmar och förhoppningar, tillsammans och som individer. Men
6 så är det inte idag.

7

8 Vi är många som upplevt att delar av tryggheten försvunnit och att gemenskapen slagits
9 sönder när marknadsideologin fått styra och politiken flytt ansvar. I skolorna behandlas
10 elever och lärare som siffror, där billigast vinner. Du som blir sjuk måste oroa dig, inte
11 enbart över din hälsa, utan också över hur möjligheterna till sjukvård ser ut och över att
12 Försäkringskassan kanske inte godkänner läkarintyget. I delar av Sverige är det svårt att
13 få tag på medicin, fast det finns flera olika apotek i varje gathörn i storstäderna. Sverige
14 har dessutom blivit det land i Europa som har de snabbast växande ekonomiska klyftorna
15 vilket försämrar samhällsutvecklingen, tillväxten och bidrar till oro och otrygghet. Be-
16 hovet av massiva investeringar i klimatåtgärder, infrastruktur och jobb är stort och akut,
17 men effektiva politiska åtgärder dröjer, samtidigt som klimatförändringarna får kon-
18 sekvenser redan nu.

19

20 Coronapandemin har satt privatiseringarnas och den underfinansierade välfärdens kon-
21 sekvenser i blyxtbelysning, men också solidariteten människor emellan. Vi har tagit hand
22 om varandra och visat omsorg genom att hålla avstånd, gå samman och organisera mat-
23 leveranser åt de mest utsatta och begränsa våra liv för att så många som möjligt ska klara
24 sig igenom krisen. Många har tagit extrapass på sina jobb inom vården och omsorgen, och
25 gjort en heroisk insats med alltför knappa resurser.

26

27 Pandemin har också visat upp klasssamhällets brutala konsekvenser. De som blivit mest
28 drabbade har varit äldre, men också de av oss med arbetaryrken som inte kunnat stanna
29 hemma från jobbet för att samhället ska fungera. Det har varit människor som bor trångt
30 och som inte har kunnat ta sig säkert till jobbet som fått ta de stora riskerna. Precis som att
31 klass påverkar människor i en pandemi, påverkar klass vår livslängd och möjlighet till ett
32 bra liv utanför en pandemi.

33

34 Samhällets oförmåga att hantera klimatomställningen har varit tydlig. Medvetet avsäger
35 sig politiker förmågan att förändra, trots att all vetenskap pekar på att förändring är nöd-
36 vändig och akut.

37

38 De som är ansvariga för att det ser ut så här är de politiker och den ekonomiska elit som
39 styrt Sverige. Att det finns fattigpensionärer i Sverige beror på pensioner som beslutas
40 politiskt. Tragedin i äldreomsorgen beror på att resurser har dragits undan och verksam-
41 heter sålts ut så att skattepengar som skulle gått till de äldre istället blivit miljardvinster för
42 lägstbjudande företag. Att de stora klimatåtgärder som vi alla vet är akuta för vår överlev-
43 nad uteblir beror på att de som bestämt har flytt undan politiskt ansvar. De har så klart inte
44 gjort det för att de vill att allt ska bli dåligt, utan för att det har funnits starka ekonomiska
45 intressen. Det är högerns idéer, men trenden i samhället har varit stark, och även socialde-
46 mokratiska regeringar har i grunden fört samma politik. Fortfarande lyser reella förslag på
47 hur man ska öka den ekonomiska jämlikheten, stärka välfärden och göra de satsningar som
48 behövs i förorter, bruksorter och på landsbygd med sin frånvaro.

49

50 I trettio år har det förts samma konsekventa politik. Område efter område har underställts
51 privata företagsintressen och allt som inte bedömts som lönsamt har prioriterats ned. Poli-
52 tiken har ett ansvar. Inte att lägga sig i sådant som fungerar, utan att lösa de saker som bara
53 kan bli riktigt bra när vi gör det gemensamt. Skola, vård, omsorg, klimatsatsningar, jobb,
54 infrastruktur, välfärd och trygghetssystem är alla exempel på områden där du inte ska nöja
55 dig med att marknaden gör ett uselt jobb. Det är hög tid att agera. Ju längre tiden går utan att

56 något görs, desto mer förvärras problemen, oavsett om det rör ojämlikhet eller stigande me-
57 deltemperatur. Den blinda tron på marknaden och att blunda för klimatkrisen är gårdagens
58 politik. Vänsterpartiet har politiken för framtiden.

59

60 **Vi har rätt att förvänta oss något bättre**

61 Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna sommaren 2021 och drog upp en gräns. Vi
62 kunde inte låta regeringen sitta kvar samtidigt som de genomförde nästa stora marknad-
63 sreform, vilket i längden skulle ha lett till högre hyror för praktiskt taget alla hyresgäster.
64 Regeringen fick många chanser och länge hoppades vi att de skulle lyssna på oss. När vi lät
65 regeringen tillträda på våra mandat, trots att de uttryckligen hade ett avtal om att vi skulle
66 hållas utanför, hade vi sagt att villkoret var att en försämring av arbetsrätten och marknad-
67 shyror inte skulle genomföras. Nu vet vi att det är vi som måste ta tillbaka framtiden, det är
68 upp till oss att stå upp för tryggheten och jämlikheten.

69

70 Det gör Vänsterpartiet inte ensam. Vi är många som bygger landet. Du som jobbar inom
71 vården, med märken från munskydd och visir, du som bygger vägar, kör lastbil eller ger
72 våra barn kunskap och självkänsla, du som tränar barnen i fotboll eller organiserar den
73 lokala hyresgästföreningen. Du som har slitit ut lederna i förtid på jobbet, men som varje
74 jul är med och ordnar gemensamt julbord för områdets ensamma. Du är den som skapar
75 värdet i samhället. Det är inte riskkapitalisten eller börsspekulanten som äger skolan, vård-
76 centralen eller tillverkningsföretaget som skapar värde i verksamheten. De snor bara åt sig
77 av värdet för sin egen del. Det är något som möjliggjorts av politiska beslut.

78

79 Vilka som verkligen bidrar till samhället och vilka som inte gör det har visat sig ännu tydli-
80 gare under pandemin. De av oss som måste gå till jobbet för att samhället ska fungera, det
81 är vi som jobbar i mataffären, vi som kör bussen, vi som städar. Det är lågbetalda arbetark-
82 lassyrken som plötsligt synliggjorts, precis så viktiga som de är. Det är för oss, alla vi som
83 bor i Sverige, som vi nu också ska återuppbygga landet - bättre och tryggare. Ett land där
84 vi bidrar efter förmåga och våra olika förutsättningar. Det är möjligt, men det kräver en
85 annan politik och att vi omfördelar resurserna från rika till fattiga människor, från rika
86 områden till fattiga landsändar.

87

88 Sverige har aldrig varit rikare än idag men rikedomarna fördelas orättvist. Kapital samlas
89 på hög hos ett fåtal, ofta män, och klyftorna växer. Sverige sticker ut internationellt och
90 har fler dollarmiljardärer än många andra länder. Samtidigt har antalet personer som lever
91 med låg ekonomisk standard fördubblats de senaste decennierna. Många barn växer upp i
92 fattigdom och Sverige har högst andel fattigpensionärer av de nordiska länderna, oftast är
93 det kvinnor som drabbas av orättvisan. Arbetarkvinnors livslängd sjunker. När tryggheten
94 minskar växer misstro och splittring. Rasismen gror mellan grannar och arbetskamrater,
95 människor som egentligen har allt att vinna på att hålla ihop. Samtidigt tjänar en direktör
96 över 60 gånger mer än en arbetare. Så ska det inte vara. Vi har rätt att förvänta oss något
97 bättre.

98

99 Tillsammans kan vi förändra, det har vi gjort förr. Under 1900-talet har vi genom organ-
100 isering i folkliga rörelser och med beslut i parlamenten stärkt arbetsrätten, investerat bort
101 bostadsbristen, ökat jämställdheten, byggt upp välfärden och förbättrat samhällets skydd-
102 snät. Reform på reform har byggt välfärden större och bättre. Sverige skulle kunna vara
103 världens mest jämlika och trygga land, där vi tar hand om varandra, och där alla, oavsett
104 vem du är, har rätt till ett gott liv, med frihet att utveckla dig och trygghet när du blir gam-
105 mal eller om det inte går bra. Men då krävs stora satsningar, omfördelning och massiva
106 investeringar för att ge människor goda levnadsvillkor, ta itu med klimathotet och skapa
107 jobb i hela landet.

108

109 Det är ett stort uppdrag. I den här valplattformen presenteras några viktiga områden att
110 börja med. Men du behövs om det ska lyckas. Längre har politiken tappat relevans när

111 samma politik, i samma ödesdiga riktning, förts efter många val. Att återupprätta politik-
112 ens roll, och utkräva ansvar från de som bestämmer, är något som du är med och gör. När
113 du röstar, och kanske också pratar med dina släktingar och vänner, grannar och arbetska-
114 mrater, organiserar dig i folkrörelser som fackklubben eller kvinnojouren, eller kanske
115 till och med blir medlem i Vänsterpartiet. Du behövs. Tillsammans bygger vi framtidens
116 rörelse för ett samhälle för alla.

117

118 **Investera i klimatet**

119 Det är genom en grön politik från vänster som vi kan skapa fler jobb, företag och framtid-
120 stro även utanför storstäderna. Sverige är en liten industri- och kunskapsnation som en
121 gång i tiden, genom stora investeringar och politiska satsningar, gjorde att företag kunde
122 växa sig starka och göra stora vinster, men som också omfördelade delar av de rikedomar
123 dessa skapade. Det byggde världens mest jämlika land. Politiken löste dåtidens problem,
124 byggde bort bostadsbristen, byggde ut välfärden och gjorde stora investeringar i telenät,
125 järnväg och annan infrastruktur. Idag står samhället inför nya utmaningar. Stora delar av
126 välfärden är sönderslagen genom årtal av nyliberal politik och ojämlikheten ökar. Vi
127 måste lösa klimatkrisen - omställningen går alldeles för sakt. Över hela världen orsakar
128 klimatkatastrofer förödelse – bränder, översvämningar, djur- och växtarter som försvinner
129 och människor som drivs på flykt.

130

131 Omställningen behöver ske omgående och alla politiska beslut behöver ta hänsyn till den
132 akuta kris som vi befinner oss i. En del lösningar behöver vara internationella men mycket
133 går att genomföra nationellt, om bara den politiska viljan finns. Det behövs statliga in-
134 vesteringar och nya och stärkta klimatmål för att ställa om till en grön, hållbar industri och
135 samtidigt bygga ut elkapaciteten till de nivåer som vi vet att vi kommer att behöva i fram-
136 tiden.

137

138 Över hela världen växer en ung klimatrörelse sig stark med stora krav på politiken för en
139 snabb och genomgripande omställning. Det är en rörelse som med rätta ställer krav på
140 systemförändringar, för kapitalismen håller på att göra jorden obeboelig. Ett ständigt över-
141 utnyttjande av naturens resurser leder till kraftig utarmning av den biologiska mångfalden
142 och växthusgasutsläpp. Skyddet av skogs- och strandområden är en viktig del för att värna
143 den svenska allemansrätten och den biologiska mångfalden.

144

145 Även om vi alla försöker minska vår klimatpåverkan så är det tydligt att det inte är allas vår
146 individuella sopsortering eller bilanvändning som kommer att påverka framtiden mest.
147 Idag står hundra företag i världen för sjuttio procent av koldioxidutsläppen. Politiken kan
148 och måste ställa krav på att industrin ställer om och hjälpa företagen med ett massivt grönt
149 investeringsprogram och satsningar på ny teknik, ett program med utgångspunkt i upp-
150 daterade klimatmål för alla utsläpp som svensk politik har inflytande över, som svarar mot
151 den senaste forskningen och bygger på solidaritet med framtida generationer och andra
152 delar av världen. Det går inte att överlåta framtiden till marknadskrafternas godtycke,
153 framtiden tillhör oss alla.

154

155 De stora förändringar som behövs för att klara av klimatomställningen gör att vi behöver
156 bygga ett delvis nytt samhälle, och det ger oss också möjlighet att rätta till mycket av det
157 som var fel i det gamla. Vänsterpartiet föreslår ett massivt investeringsprogram för den
158 gröna industrin. Sverige ska vara världsledande i omställningsarbetet. Industrier ska ställa
159 om från fossil till fossilfritt med hjälp av stora statliga investeringar och Vänsterpartiet
160 föreslår en grön omställningsfond där staten använder sina ekonomiska muskler och där
161 pengar förs över från företag som smutsar ner till klimatvänlig produktion. Det är viktiga
162 och nödvändiga investeringar, och det kommer också skapa väldigt många nya jobb över
163 hela landet genom infrastruktursatsningar på järnväg, vägar, energi, bostäder och välfärd.
164 Det är investeringar som vi tillsammans genom den svenska staten behöver göra.

165 Det gröna investeringsprogrammet gör att vi kan ta itu med många av de områden som
166 varit eftersatta under många år, när fokus istället legat på kortsiktiga vinster och spe-
167 kulation. Att se till att alla som bor i Sverige har en bra bostad är ett sådant exempel.
168 Bostadsbristen är en bromskloss för den gröna omställningen, och den är också ett reellt
169 hinder för människors möjligheter att flytta hemifrån, ta ett arbete på en annan ort, an-
170 passa sitt liv när något händer eller ta ut skilsmässa när relationer går i kras. Istället för
171 att bygga bostäder till priser som människor har råd med hålls idag byggtakten nere för
172 att bostadspriserna ska fortsätta att stiga.

173
174 Marknaden kommer aldrig att tillgodose våra behov av bra bostäder till rimliga kostnader,
175 därför tog Vänsterpartiet, tillsammans med Hyresgästföreningen, fajten för att stoppa
176 marknadshyror. Vi vann den fajten. Nu vill Vänsterpartiet ta ytterligare ett steg, med en
177 politik för massivt bostadsbyggande, klimatsmarta renoveringar och sänkta hyror som
178 går hand i hand med den gröna omställningen. Vänsterpartiet vill se ett statligt byggbolag,
179 investeringsstöd för ökat bostadsbyggande och en aktiv markpolitik. Med en progressiv
180 fastighetsskatt skulle lyxfastigheter taxeras högre medan majoriteten av husen inte skulle
181 få någon högre skatt.

182
183 För att kunna transportera gods och dra nytta av satsningen på industrin så behöver
184 vägnätet elektrifieras. Vägnätet och järnvägen behöver rustas upp i stora delar av Sverige,
185 när nu industrierna expanderar på nya platser. Elproduktionen behöver öka kraftigt när vi
186 ställer om från användning av kol, olja, diesel och bensin, därför behöver staten gå in med
187 satsningar på förnybar energi. Det offentliga ska ta över ansvaret för elnätet, vilket kom-
188 mer leda till minskade avgifter för hushållen.

189
190 En annan viktig del i den gröna omställningen är satsningar på hållbar livsmedelsproduk-
191 tion. Stora delar av den mat och energi vi konsumerar kommer från landsbygden, men
192 samtidigt blir det allt svårare att bygga ett bra liv när service och välfärd koncentreras till
193 storstäderna. Oavsett var i landet vi bor så har vi ett gemensamt intresse av att landsbygden
194 inte utarmas. Äldreomsorg, förskola, skola och matbutik behöver finnas på fler mindre
195 orter. Ett ökat bostadsbyggande måste också ske på landsbygden, med hyresrätter med
196 rimliga hyror och småhus. Utbyggnaden av transportinfrastruktur och fiber går alldeles för
197 sakta, staten behöver gå in och ta ett större ansvar för utbyggnaden. Valfärden måste vara
198 till för alla och finnas överallt.

199
200 Det är klart att vi alla behöver göra vad vi kan för att minska utsläppen men det är också
201 klart att vi släpper ut olika mycket beroende på hur rika vi är. De allra flesta i Sverige kon-
202 sumerar efter behov. Vi använder bilen för att ta oss till en avlägsen mataffär, åker kanske
203 på charter under den årliga semestern eller köper nya kläder i takt med att barnen växer.
204 Men för ett fåtal är konsumtion en livsstil av ett liv i lyx och överflöd, det är denna elit som
205 behöver dra ner sin konsumtion mest. Hos samma personer samlas rikedomar på hög istäl-
206 let för att gå till investeringar i framtiden. Det är tid att de få som har stora kapitaltillgångar
207 bidrar mer till omställningen. För alla oss andra kommer omställningen att skapa större
208 möjligheter, nya jobb, friskare liv och mer framtidstro.

209 210 **Trygghet – inte splittring**

211 Att välfärden omfattar alla som bor i vårt land har länge varit en viktig del i det som gjort
212 Sverige till ett tryggt och jämlikt land. Nu ifrågasätter högerpartierna den idén. I dagens
213 ekonomi ses värdet i en människa i hennes förmåga att producera och högerns politik
214 går ut på att straffa invandrare, sjuka, arbetslösa och funktionshindrade och att begränsa
215 vår tillgång till välfärden. Högerns idé är att sjuka och arbetslösa är lata och om vi får det
216 sämre så tvingas vi prestera bättre. Samtidigt har de en idé om att det absoluta toppskiktet
217 måste få det bättre, genom sänkta skatter, bonusar och andra morötter, för att de ska pres-
218 tera mer. Det är en haltande logik och en politik som skapar konflikter och misstro mellan
219 människor.

220 Barn, sjuka och arbetslösa måste självklart ha samma rätt som arbetande människor att ha
221 goda liv. Alla har vi varit barn. Alla kan vi bli sjuka eller förlora jobbet. När vi blir gamla
222 blir vi förhoppningsvis pensionärer. När du blir sjuk eller föder barn ska du kunna lita
223 på att få ersättning från Försäkringskassan utan att behöva stånga dig blodig. När du blir
224 gammal ska du kunna leva på din pension, inte bara överleva. På samma sätt ska du som
225 lever med funktionsnedsättning kunna lita på att få det stöd du behöver och att din rätt att
226 delta i samhället på det sätt du vill inte ständigt ifrågasätts och försvåras. Tryggheten i ett
227 samhälle hänger ihop med hur våra trygghetssystem fungerar - a-kassan, sjukförsäkrin-
228 gen, LSS och pensionerna. Vänsterpartiet vill se en mänsklig sjukförsäkring och ett slut på
229 utförsäkrandet av sjuka. Du som blir arbetslös ska veta att du får en bra a-kassa och inte be-
230 höva oroa dig över att du måste flytta till en billigare lägenhet, sälja huset eller inte kunna
231 ha mat på bordet. Men politiska beslut har gjort att a-kassans ersättningar är lägst i Norden.

232
233 Du ska vara trygg när du blir gammal. Vänsterpartiet vill ha ett nytt pensionssystem som
234 inte fattiggör människor och kräver att den hemliga pensionsgruppen rivs upp. De låga
235 pensionerna är också en jämställdhetsfråga - en stor andel av fattigpensionärerna är kvin-
236 nor. I ett av världens rikaste länder, Sverige, måste det gå att ha ett gott liv även som äldre.
237 Det förutsätter en annan fördelningspolitik där värdet av det som vi skapar tillsammans
238 fördelas efter behov. Robusta trygghetssystem kräver också en starkare och mer inklu-
239 derande arbetsmarknad där fler människor har bra och trygga jobb.

240 241 **Trygg på jobbet**

242 Arbetslöshet är ett enormt slöseri med människors kompetens och erfarenheter. Ändå är
243 det bara ett parti i riksdagen som har en politik för full sysselsättning - Vänsterpartiet.

244
245 Välfärdsskulden som uppstått innebär att hundratusentals jobb försvunnit ur skola, vård
246 och omsorg sedan 1990-talet, och det behövs en politisk vilja för att successivt börja bygga
247 upp en bättre kvalitet igen. Men politikens ansvar stannar inte vid offentligtanställda. Det
248 som gjorde Sverige till en ledande industrination var de politiska beslut som då innebar
249 byggandet av en miljon bostäder över en kort tid, byggandet av infrastruktur och utbyg-
250 gnad av välfärd åt alla. Investeringar i jämlikhet och trygghet är bra också för de svenska
251 företagen.

252
253 Genom en politik för högre löner för dem med lägst inkomster så skapas efterfrågan.
254 Pensionärer som får högre pension gör så att affären kan hålla öppet på en liten ort. När
255 politiken levererar välfärd, försäkringar som a-kassa, pensioner och sjukpenning, om
256 staten satsar stort på klimatomställning och infrastruktur, då skapas jobb i företagen och
257 möjligheter att leva och bo i hela landet.

258
259 När högern och näringslivets lobbyorganisationer talar om flexibilitet på arbetsmarknaden
260 menar de i klarspråk försämrade anställningstrygghet, och sanningen är att arbetslivet har
261 blivit allt mer otryggt för många av oss som arbetar. Otryggheten skapas genom tillfälliga
262 anställningar, sms-jobb, gig-jobb, deltidsjobb och bemanningsjobb. Otrygga anställningar
263 leder till tysta arbetsplatser och lägre facklig organisationsgrad. Du bråkar inte gärna med
264 den chef som dagen efter kan avsluta din anställning. Du tar inte strid mot sexuella trakas-
265 serier om det kan kosta dig nästa jobbpass. Få av oss väljer den osäkra arbetssituationen
266 frivilligt. De flesta av oss vill ha en viss trygghet för att kunna planera våra liv, skaffa en
267 bostad, kunna ta semester eller veta att vi lugnt kan sätta barnen i skola utan att behöva fly-
268 tta från orten inom några år. Samhällsutvecklingen går stick i stäv med människors behov.
269 Sedan förra valet har andelen unga som tycker att kollektivavtal och fast anställning är
270 viktigt ökat kraftigt.

271
272 Trygghet på arbetsmarknaden är också att alla ska orka jobba hela vägen fram till
273 pensionen. I många arbetaryrken, särskilt de kvinnodominerade, är det verkligen in-
274 gen självklarhet. Arbetslivet måste utvecklas och arbetstiden förkortas. Det är ingen

275 naturlag att vi ska jobba åtta timmar om dagen. Livet är så mycket mer än arbete. Med
276 dagens tekniska utveckling finns förutsättningar att inleda en arbetstidsförkortning med
277 bibehållen lön. En arbetstidsförkortning skulle vara ett viktigt steg för ökad jämställd-
278 het eftersom det också skulle möjliggöra för en mer jämlik fördelning av det obetalda
279 hemarbetet. Vänsterpartiet tycker att det är viktigare med en arbetstidsförkortning som
280 kommer alla till del än sänkta skatter för ett fåtal.

281

282 Ett tryggt samhälle ställer inte människor mot varandra. När högerpartier förespråkar
283 låglönejobb och begränsad välfärd för de av oss som inte är födda i Sverige bygger det på
284 ett cyniskt utnyttjande av människor, ibland förklätt till antirasism. När människors utsatta
285 situation utnyttjas pressas alla våra löner och våra möjligheter ner. Därför behöver vi hålla
286 ihop. Det är inte när någon annan får sämre villkor som du får bättre villkor. Tvärtom, vi
287 har ett gemensamt intresse av att förbättra villkoren istället för att öka den vinst som ett
288 fåtal kan göra på våra arbetsinsatser. Det är inte genom tidsbegränsade uppehållstillstånd
289 som integrationen förbättras. Tvärtom, det är genom en trygg och permanent tillvaro i
290 samhället som vi människor rotar oss. Genom att hålla ihop skapar vi trygga liv för alla.

291

292 Fackens och kollektivavtalens roll är central både för ekonomin och demokratin. Rät-
293 ten att gemensamt förhandla lönerna, och att arbetsgivaren inte kan anställa någon annan
294 för sämre villkor eller lön än vad som är överenskommet med facket, gör att vi kan ha en
295 stabil och positiv löneutveckling och att vi klarar dåliga tider i ekonomin utan att behöva få
296 sämre betalt. Kollektivavtalen och arbetsrättslagstiftningen säkerställer ett grundläggande
297 inflytande och skyddar oss anställda från maktfullkomlighet och godtycke. Det gör också
298 att en sektor eller ett enskilt företag inte kan driva en verksamhet som inte bär sig genom
299 att tvinga ner löner och villkor. Lönedumpning, ekonomisk brottslighet och utnyttjande
300 är centrala hot idag. I Sverige pågår en dragkamp om makten och villkoren där löntagarna
301 tappat mark en tid. En del av striderna sker i politiken och andra sker vid förhandlings-
302 bordet mellan parterna på arbetsmarknaden. Men för att förhandlingarna ska vara rättvisa
303 behöver politiken respektera den svenska modellen, där politiker inte hotar den ena parten
304 med försämringar om den inte ger med sig. Det var vad som hände med lagen om anställ-
305 ningsskydd under 2020. Du som enskild löntagare kan bidra genom att vara organiserad
306 fackligt, och se till att din arbetsplats har kollektivavtal. Vänsterpartiet kommer att fortsät-
307 ta försvara förhandlingsrätten och en stark arbetsrättslagstiftning.

308

309 En politik för full sysselsättning, investeringar i välfärd och infrastruktur, arbetstids-
310 förkortning, starkt anställningsskydd, trygga försäkringssystem och att så hög andel av
311 arbetsplatserna ska omfattas av kollektivavtal, det ger förutsättningar för starka, trygga
312 löntagare och en fungerande samhällsekonomi.

313

314 **Tryggare samhälle utan våld**

315 Vänsterpartiet arbetar för alla människors frihet och har därför politiken för trygga jobb,
316 ett robust välfärdssystem och att samhällets rikedomar ska fördelas efter behov. Men
317 frihet handlar också om rätten till fysisk trygghet. Risken för att drabbas av våld beror
318 idag till stor del på vem du är och var du bor. Om du är arbetarklass, kanske med utländsk
319 härkomst, och bor i ett fattigt område är sannolikheten större att du utsätts för våld. Om du
320 är kvinna löper du högre risk att bli utsatt för våld av någon som du lever i en nära relation
321 med. Och om du är en hbtqi-person är risken stor att trakasserier, hot, hat och våld blir en
322 del av vardagen.

323

324 När samhällets orättvisor och klassklyftorna ökar skapas en mer gynnsam grogrund för
325 kriminalitet. Det gör den i hela samhället men särskilt i de fattigaste områdena. De av oss
326 som bor i dessa områden är särskilt utsatta för våld och det finns en uppgivenhet över att
327 samhället övergivit området. Istället för framtidsdrömmar om utbildning och bra jobb
328 känner många en desperation inför en hopplös framtid. Droghandel har därför blivit ett
329 alternativ för alltför många barn och ungdomar i eftersatta förorter. Det är ett svek från

330 samhällets sida. Alltför ofta lyfts repression och hårdare tag upp som lösningar istället för
331 att ta itu med problemen på allvar. Det kräver nämligen omfattande förebyggande insatser.

332

333 Föräldrar ska inte behöva oro sig över skjutvapenvåld och drömma mardrömmar om
334 att deras barn ska drabbas. Kriminaliteten behöver mötas både med ett fungerande och
335 närvarande rättssystem som fler patrullerande poliser, arbete mot narkotikahandel, kamp
336 mot tillgången till illegala skjutvapen och ett effektivt avhoppningsprogram, men framför allt
337 med en kamp mot kriminalitetens djupare orsaker – klassamhället, segregationen, rasis-
338 men på arbetsmarknaden, trångboddheten och bristen på framtidstro. Många unga, särskilt
339 med utländsk bakgrund, som bor i fattiga områden upplever även rasism och övervåld från
340 Polisen vilket blev tydligt i diskussionen kring Black Lives Matter-rörelsen. Att återup-
341 prätta tilltron till Polisen kräver stora förändringar av hur Polisen arbetar.

342

343 Kriminaliteten finns i hela samhället. Det som händer i fattiga områden hänger ofta sam-
344 man med drogförsäljning i krogmiljöer och i områden där människor med bättre ekonomi
345 bor. Därför måste kriminaliteten ses just som ett samhällsproblem, inte något som händer
346 på vissa platser.

347

348 I ett tryggt samhälle tar vi krafttag mot våld och sexuella kränkningar mot kvinnor och
349 hbtqi-personer. Otrygghet har varit många kvinnors vardag under stora delar av historien.
350 Det behövs åtgärder, både för att lindra symptomen men också för att bryta denna verk-
351 lighet. Ojämsliddheten har ett högt pris.

352

353 Det är viktigt att rättssystemet fungerar, att kvinnors erfarenheter tas på allvar och att de
354 som begår brott döms. För det behövs det fler poliser, ökad kunskap inom rättsväsendet
355 om våld mot kvinnor och barn och straff som gör att brotten prioriteras av rättsvårdande
356 instanser. Skolor och förskolor behöver arbeta förebyggande mot destruktiva normer för
357 att alla barn, oavsett kön, ska kunna leva fria. Många kvinnor kan inte lämna destruktiva
358 förhållanden för att deras ekonomi är för dålig, därför hänger arbetet med att uppvärdera
359 kvinnors arbete och höja löner i låglöneyrken ihop med arbetet mot våld mot kvinnor. Ett
360 ökat statligt ansvar för att bygga bort bostadsbristen kommer också att göra det möjligt för
361 många av de kvinnor, som idag inte har något boendealternativ, att lämna den bostad som
362 hon delar med en förövare. Socialtjänsten måste garanteras ett varaktigt och stabilt stöd för
363 arbetet mot våld i nära relationer. Vänsterpartiet vill motverka den privatisering som sker
364 av kvinnojourernas verksamhet. Det är ett samhällsansvar att stoppa mäns våld mot kvin-
365 nor, inte en möjlighet för privata bolag att göra vinst.

366

367 **Gemensamt ägd välfärd i hela landet**

368 De senaste decennierna har politiken förlitat sig på att marknaden ska lösa våra behov av
369 trygghet, men marknadslösningar har urholkat vår gemensamma välfärd samtidigt som en
370 allt större del av våra skattemedel går till administration och kontroll. Privatiseringar har
371 lett till dyrare elpris, att apoteken flyttar från landsbygd till städer och från fattiga till rika
372 områden, att du har olika tillgång till vård, skola och omsorg beroende på var du bor, att
373 det gått inflation i betygen och till en allt sämre kvalitet på service och välfärd. Det borde
374 vara nog med skandaler om hur välfärdsprofitörer roffar åt sig vinster men låter äldre dö i
375 ensamhet på boendet eller sparar på lärare och material så att skolbarn inte får tillräckliga
376 kunskaper. Privatiseringarna av välfärden öppnar upp för kriminella att sko sig på skatte-
377 medel. Välfärdsbrott bekämpas inte bäst genom ytterligare tandlös kontroll. Välfärdsbrot-
378 ten bekämpas bäst genom att ta bort möjligheten att göra vinst på alla oss som är barn,
379 sjuka eller gamla.

380

381 En betydande majoritet av Sveriges befolkning vill sätta stopp för de nyliberala privati-
382 seringarna och stoppa vinstjakten i välfärden. Trots det är det bara Vänsterpartiet som går
383 i takt med väljarna. Vänsterpartiet har pressat fram ett lagförslag för att få bort vinstjakten
384 i välfärden. Lagförslaget finns färdigt att använda om riksdagen så vill. Men motståndet

385 från många partier är stort och intresset från andra partier är halvhjärtat. Vänsterpartiet
386 behöver växa och få större inflytande för att åter kunna göra välfärden till en gemensam
387 angelägenhet och inte främst en vinstmöjlighet för riskkapitalister.

388

389 De massiva skattesänkningar som genomförts av högerpartier och socialdemokrater under
390 många år har resulterat i att det nu finns 350 miljarder mindre per år till välfärden än 1990.
391 Därför är det färre som jobbar inom välfärden, trots att vi har blivit fler i Sverige. I takt
392 med att skatterna på de mest förmögna minskat ökar trycket på lokal- och regionalpolitiker
393 att höja skatten för att slippa skära ner ytterligare. Det är en omvänd fördelningspolitik, där
394 pengar flyttas från allas vår välfärd till ett fåtal redan rika.

395

396 Eftersom välfärdsyrkena är kvinnodominerade så slår neddragningarna särskilt hårt mot
397 kvinnors arbetsvillkor och möjlighet till makt och inflytande. En fungerande välfärd, så
398 som bra förskola och trygg äldreomsorg, är också en förutsättning för att många kvin-
399 nor ska kunna lönearbeta istället för att göra traditionellt hemarbete. Vänsterpartiet har
400 en skattepolitik som ser till vilka behov som finns och där de med stora kapitaltillgångar
401 eller höga löner får bidra mer till välfärden än de gör idag. Vänsterpartiet har en fördeln-
402 ingspolitik som gör att samhällets rikedomar kommer fler till del. Istället för rut-bidrag till
403 städning hos fullt friska personer så kan vi använda skattekonorna till att förbättra hem-
404 tjänsten. Istället för pengar i fickan på de privata skolbolagen kan vi satsa på att alla barn
405 ska få en bra utbildning.

406

407 Välfärden är samhällets ansvar och borde styras demokratiskt. Det är politikens uppgift
408 att se till att den fungerar, kommer alla till del och att de anställda ges inflytande. De som
409 jobbar på sjukhusen, skolorna eller hemtjänsten idag har burit skattesänkningarnas kon-
410 sekvenser på sina axlar, med att arbeta hårdare, avstå löneökningar och se kollegorna
411 bli färre och det egna lasset större varje år. Istället för att lösa resursbristen har styrande
412 politiker svarat med ineffektiva modeller, minutstyrning och idéer som optimerad sche-
413 maläggning, där ingen som arbetar i verksamheten tillfrågats. Läkare och sjuksköterskor,
414 undersköterskor, lärare och socialsekreterare, alla som behövs i välfärden, förvandlas till
415 administratörer i ett system där politiker kräver att allt dokumenteras i modeller som inte
416 hade behövts. Det är resurser som främst behövs, inte formulär för kvalitetssäkring, nya
417 bokningssystem för sjukhussängar eller ännu en managementkonsult som inte kan något
418 om verksamheten. Kombinationen av marknadslösningar, byråkrati och resursbrist har
419 skapat närmast omänskliga villkor för de samhällsbärare vi inte klarar oss utan.

420

421 **Jämlig sjukvård**

422 Det är när vi står tillsammans som vi bäst kan stå emot utmaningar och klara kriser.

423 Pandemin har gjort bristerna i sjukvården och äldreomsorgen tydliga. Konsekvenserna
424 av många år av nedskärningar och privatiseringar syntes i att äldre inte skyddades från
425 smittan trots löften från vårdföretagen och att personalen gjorde sitt bästa med knappa
426 resurser. Det fanns för få vårdplatser, för lite personal och för dåliga förberedelser med
427 skyddsutrustning. Sverige behöver rusta upp hela vårdsektorn för att kunna klara de mer
428 normala skiftningarna i vårdbehov men också för att kunna växla upp kapaciteten i kris-
429 tider. Om personalen redan går på knäna och vårdköerna redan är för långa är det svårt att
430 hantera en kris utan att både personal och patienter blir lidande. Det är inte acceptabelt att
431 stora resurser, som behövs till människor med komplext eller långvarigt behov av vård
432 istället går till nätläkartjänster för att behandla vanlig snuva och andra mindre åkommor
433 hos friska människor.

434

435 När vården inte räcker till tvingas anhöriga, särskilt kvinnor, att ta ett allt större ansvar.
436 Vården har styckats upp, mellan nivåer och aktörer, människor bollas runt i en stor adminis-
437 trativ apparat och det är ofta en kamp för den enskilde och dess anhöriga att få rätt tillgång till
438 vård. Vård måste ges efter människors behov och inte efter kapaciteten i felaktigt konstruer-
439 ade system. Din försäkring eller position i samhället ska inte avgöra vilken vård du får.

440 Många år av privatiseringar och ständig jakt på effektiviseringar i arbetslivet, skolan och
441 vården har påverkat både hälsa, vårdbehov och tillgången till vård negativt. Stressrelaterade
442 sjukdomar blir allt vanligare och psykisk ohälsa ökar särskilt bland kvinnor och hos unga
443 utan att det leder till utbyggd vård eller förändrad arbetsmiljö. Du ska ha rätt till hjälp snabbt
444 oavsett om du har brutit benet eller blivit utbränd. Men Sverige har idag minst antal vård-
445 platser per invånare i EU. Att du är beroende av omsorg ska inte, som idag, begränsa dina
446 möjligheter att styra över ditt liv. Vittnesmålen om äldre som nästan aldrig får gå ut eller som
447 måste äta sin middag tidigt på eftermiddagen för att personalen ska få tiden att gå ihop vittnar
448 om en förskjutning i synen på människovärde. Vård måste ges efter behov oavsett om du bor
449 på ett särskilt boende eller hemma. Därför vill Vänsterpartiet satsa mer resurser på hälso- och
450 sjukvården och satsa på personalen så att vi samtidigt får bort personalbristen och stärker
451 personalens villkor och arbetsmiljö.

452
453 Sjukvården måste vara jämlik och tillgänglig, oavsett var i landet du bor och oavsett
454 vem du är. Så är det inte idag. Behoven ska styras, du ska inte behöva lösa en privat sjuk-
455 försäkring för att få en bra vård eller en trygg förlossning. I många regioner är det viktigare
456 för den politiska ledningen att sänka skatten än att satsa på en god vård, på flera håll kan
457 privata koncerner välja och vraka mellan patienter. Politisk vanskötsel har i vissa regioner
458 lett till stora kostnader för konsulter, skandalöst dåliga investeringar och usel personal-
459 politik. Det är tydligt att det behövs en ökad statlig styrning för att sjukvården ska bli mer
460 jämlik. Inte minst har det blivit tydligt under pandemin.

461
462 En vård och omsorg som är solidariskt finansierad av skattemedel och där pengarna går till
463 verksamhet och inte till företagets vinster är en grundförutsättning för att uppnå en jämlik
464 vård i hela Sverige.

465 **Utbildning är nyckeln till ett bättre samhälle**

466 Svensk skola ska vara jämlik, där alla barn och unga ges samma rätt till utbildning. En
467 skola som ger barn lika chanser är också kompensatorisk, det vill säga den förmår ge mer
468 stöd till den som kommer från sämre förutsättningar. Under lång tid fanns det en vilja till
469 detta. Politiska reformer la grunden för en av världens bästa skolor. Så är det inte längre.
470 Alldeles för många barn går idag miste om en bra skolgång. Det är ett misslyckande, inte
471 bara för det enskilda barnet, utan också för samhället i stort.

472
473
474 Sverige är extremt. Som enda land i världen råder det fri dragningsrätt på de skattemedel
475 som ska gå till våra barns utbildning. Pengarna du och jag betalar för våra barns skolgång
476 och framgång går till vinster i skolkoncerner och hamnar i skatteparadis. Dessutom leder
477 den marknadsanpassade skolan till betygsinflation, segregation och ökad ojämlikhet.
478 Privatiseringsexperimentet med marknadsskolan har förstört möjligheterna för tusen-
479 tals barn. Marknadsskolan är ett monumentalt misslyckande. Det tycker en majoritet av
480 svenska folket och stora delar av lärarkåren. Vänsterpartiet vill avskaffa marknadsskolan
481 med start nästa mandatperiod. Barnens rätt till utbildning kan inte vänta. Varje år är det nya
482 elever som skickas igenom systemet utan tillräckliga kunskaper. För varenda en av dem är
483 det en förlorad livschans.

484
485 Det räcker inte att åtgärda systemfelen med den privatiserade skolan. Skolan måste också
486 tillföras mer resurser, det är bara så vi kan skapa en skola som kan möta barn utifrån deras
487 olikheter och skiftande behov. De senaste årtiondena har pengarna till skolan minskat. Det
488 krävs satsningar inte bara på undervisning utan också på elevhälsa, specialpedagoger, frit-
489 idsverksamhet och socialt stöd. Alltför många barn far illa idag och den psykiska ohälsan
490 bland unga är utbredd, särskilt bland tjejer.

491
492 En framgångsrik klimatomställning kräver många nya och kunskapsintensiva arbeten,
493 hög kompetens och satsningar på utbildningsväsendet. Det måste bli lättare att utbilda sig
494 efter grundskolan oavsett vem du är, tjockleken på din plånbok eller var i landet du bor.

495 Alltför många barn börjar aldrig gymnasieskolan eller hoppar av i förtid. Gymnasieskolan
496 ska kunna möta alla barns behov, och inte som idag bygga på konkurrens. Vänsterpartiet
497 vill värna universitetens oberoende och finansiering och höja studiestödet så att fler kan
498 välja att vidareutbilda sig. Folkhögskolor och Komvux behövs i hela landet. Bildning sker
499 genom hela livet. Därför behöver vi också värna studieförbundens ställning.

500

501 Vänsterpartiet vill satsa på hela utbildningssystemet. Från förskola till universitet och
502 yrkeshögskola behöver kvaliteten och tillgängligheten öka. Det ska inte spela någon roll
503 om du bor i ett miljonprogramsområde eller på landsbygden, rätten till likvärdig utbild-
504 ning och bildning är grundläggande. Vänsterpartiet vill se fler lärare, tidigare insatser för
505 barn som har det kämpigt och förbättrad tillgång till lärande genom hela livet.

506

507 **Rösta på Vänsterpartiet!**

508 Det är hög tid för förändring. Vänsterpartiet satte ner foten kring marknadshyror för att
509 nu är gränsen nådd. Ska vi alla ha en framtid som vi kan tro på, så är det Vänsterpartiet
510 som ska leda den politiska förändringen. Vänsterpartiet är ett parti som lägger sin energi
511 på konkreta politiska reformer för att återuppbygga och utveckla de trygghetssystem som
512 rivits ner, en kraftfull grön omställning med jobb och välfärd i hela landet, i både storstad
513 och glesbygd, förort och landsbygd. Ett parti som står upp för oss alla, inte bara en liten rik
514 elit.

515

516 Politik är inte något som händer någon annanstans. Det är tillsammans med folkrörelser
517 som Vänsterpartiet driver fram förändringar. Vårt parti är också en stolt del av en internati-
518 onellt växande vänster som i årtal kritiserat politikens blinda tro på marknaden och agerat
519 mot dess konsekvenser. Kapitalismen och klimathotet har inga landgränser. Därför är vi en
520 rörelse som sätter den internationella solidariteten högt på dagordningen. Vänsterpartiet
521 anser att Sverige ska vara en röst för fred och rättvisa, inte för ökad militarisering. Sverige
522 ska öka biståndet, stärka FN och skriva under kärnvapenkonventionen. I en rättvis värld
523 måste den globala ojämlikheten kraftigt minskas.

524

525 Vänsterpartiet vill ha en regering som står till vänster i svensk politik. Vänsterpartiet
526 kommer att arbeta för att en sådan regering har modet att driva vänsterpolitik och stå emot
527 nyliberalism och rasism. Vänsterpartiet kan samarbeta med alla partier, utom Sverigede-
528 mokraterna, men bara om resultatet av arbetet är en politik som gör Sverige mer jämlikt.
529 Du som väljare håller förmodligen inte med oss i alla frågor. Det är ok. Men detta valår är
530 det viktigt att lägga sin röst på ett vänsterparti som du kan lita på och som har modet att stå
531 upp för sina ideal. För den som vill ha mer vänsterpolitik så finns det bara Vänsterpartiet
532 att rösta på i detta val.

533

534 Att vi i Vänsterpartiet anser att mycket mer resurser ska och kan satsas på välfärd, klimat-
535 investeringar, vård och jobbpolitik än vad de andra partierna gör beror inte på att vi kan
536 trola fram pengar som andra inte kan hitta. Det beror på att vi inte tror på den ekonomiska
537 politik som fört Sverige in i passiv underkastelse inför marknadskrafter, privat riskkapital
538 och starka lobbyister från bolag som tjänar sina pengar på att ta dem från elever, gamla
539 och sjuka. Vi vet att de stora revor som skadat samhället, de snabbt växande klyftorna och
540 förlusten av trygghet och gemenskap inte varit oundvikligt. Det är politiker som fattat
541 beslut om varje enskild privatisering. Varje systemskifte. Varje skattesänkning och därpå
542 följande nedskärning av viktig verksamhet. Varje icke-beslut, där klimatomställningen
543 skjutits på framtiden.

544

545 Vi står vid en vändpunkt. Det som måste göras kommer att ta tid. Men det viktiga är att
546 bryta trenden, och att istället för att acceptera fler försämringar börja bygga framtiden.
547 Det finns självklara och brådskande problem att lösa för att rädda jorden från klimathotet.
548 Välfärden måste byggas upp, jämlikheten stärkas och framförallt måste politiken ta ansvar
549 för samhällsutvecklingen och lösa de behov som finns hos människor och miljö.

550 Ingen av oss vet vad som händer efter valet, men vi vet att det är din röst som avgör. Vi
551 vill att den rösten räknas. Därför tycker vi att du ska lägga den på ett parti som står upp för
552 de förändringar som behöver göras i Sverige. Vänsterpartiet kommer inte att acceptera
553 maktlöshet i hopp om att det kanske blir lite bättre politik än alternativet. Respekten för
554 väljarna och demokratin kräver att en regering vi stödjer också ska vara en regering som
555 driver vänsterpolitik.
556
557 Det är tillsammans vi bygger framtiden. Du som vill ha en politik för att förhindra klimat-
558 katastrofen, skapa nya jobb i hela landet, förbättra trygghetssystemen och stärka välfärd
559 och jämlikhet, rösta på Vänsterpartiet!